

**Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Team Beleidsontwikkeling**

Gemeenteraad Beemster
Rijn Middelburgstraat 1
1462 NV MIDDENBEEMSTER

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk

datum

1162191

9 december 2014

onderwerp

Nieuwe bibliotheekwet

Geachte heer, mevrouw,

Op 1 januari 2015 treedt de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in werking. Deze wet vervangt de bepalingen die staan opgenomen in de Wet op het specifiek cultuurbeleid uit 1993. Dit huidige wettelijke kader voor het openbare bibliotheekwerk is sterk verouderd en biedt geen adequate basis meer voor de huidige praktijk van het bibliotheekwerk en voor de digitale ontwikkelingen in de bibliotheeksector. Het Rijk heeft geconstateerd dat het daarom noodzakelijk is om met nieuwe, aparte wetgeving voor bibliotheekwerk te komen.

Op 18 november 2014 heeft de Eerste Kamer in meerderheid ingestemd met de Wsob. De Wsob verankert de landelijke digitale bibliotheek als een Rijkstaak. Daarnaast brengt het lokale bibliotheken, provinciale serviceorganisaties en de Koninklijke Bibliotheek samen in één bibliotheeknetwerk, waarvoor de drie overheidslagen gezamenlijk verantwoordelijk zijn.

Samenvatting van de belangrijkste punten van de nieuwe wet

Doel is om de samenhang in het stelsel van openbare bibliotheken te versterken. De wet regelt onder meer dat burgers altijd toegang tot een bibliotheek houden. Tevens zal de Koninklijke Bibliotheek een centrale en coördinerende rol in het bibliotheeknetwerk krijgen.

De verantwoordelijkheid voor de lokale bibliotheek blijft bij de gemeente. Deze krijgt echter een grote vrijheid om zelf te bepalen op welke wijze de lokale bibliotheekfuncties worden uitgevoerd. De minister schrijft *"..dat niet het behoud van structuren, maar het aanbieden van maatschappelijk gewenste functies centraal staat."* Een bibliotheek moet aan een aantal verplichtingen voldoen om deel te nemen in het netwerk, waaronder aansluiting op de digitale infrastructuur en de ondersteuning van het onderwijs. De verantwoordelijkheid van gemeenten heeft betrekking op beschikbaarheid, omvang en kwaliteit van de bibliotheekvoorziening. Commerciële aanbieders van bibliotheekwerk bieden de toegang tot het netwerk niet altijd en kunnen veelal ook niet voldoen aan de functies van het bibliotheekwerk.

bijlage(n): Geen

behandeld door:

J. B. M. Bezoekadres: Rijn Middelburgstraat 1
Postadres: Postbus 7, 1462 ZG Middenbeemster
Telefoon: 0299 68 21 00
Website: www.beemster.net

telefoonnummer

0299 452 151

Daarnaast kan het college van burgemeester en wethouders besluiten om voor de jeugd (onder de achttien) ook contributie in te stellen. Tot nu toe was de toegang voor jeugdleden gratis. Dit maakt dat de bibliotheek een laagdrempelige instelling voor de jeugd is. Wanneer wordt besloten om een contributie in te stellen, bedraagt de contributie of andere geldelijke bijdrage ten hoogste de helft van de contributie of geldelijke bijdrage die wordt geheven van personen die achttien jaar of ouder zijn. Het instellen van jeugdcontributie kan alleen als alle gemeenten van de regionale bibliotheek hiermee instemmen; dit is niet per gemeente te reguleren. In de regio is door meerdere gemeenten al de intentie uitgesproken om geen contributie aan jeugdleden te vragen.

Vijf functies van de bibliotheek

Ook definieert de wet de functies van de bibliotheek; de bibliotheek is meer dan alleen een gebouw waar je boeken kunt lenen, maar het is tevens een ontmoetingsplek waar scholieren studeren, buurtbewoners elkaar ontmoeten en debatten en cursussen worden georganiseerd. De nieuwe wet legt deze functies vast als maatschappelijke taak en definieert de publieke waarden van de openbare bibliotheek.

De verplichting van deze vijf functies is op organisatieniveau en niet op vestigingsniveau. Een openbare bibliotheek omvat in ieder geval de functies:

- 1) Beschikbaar stellen van kennis en informatie
- 2) Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
- 3) Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur
- 4) Organiseren van ontmoeting en debat
- 5) Kennismaken met kunst en cultuur

De digitale bibliotheek

Ook de digitale bibliotheek neemt een prominente plek in de nieuwe wetgeving in. In alle sectoren van de samenleving nemen het aanbod en het gebruik van print af, terwijl het digitale aanbod en gebruik sterk groeien. Tegen deze achtergrond bouwt de openbare bibliotheekbranche met steun van de Minister van OCW sinds enkele jaren aan de digitale bibliotheek. De digitale bibliotheek zorgt ervoor dat de openbare bibliotheken hun publieke taken ook in het digitale domein kunnen vervullen. Verwachting voor de lagere termijn is een verdere afname van het fysiek gebruik en een groeiend digitaal gebruik. De nieuwe bibliotheekwet regelt structureel de aanwezigheid van de openbare bibliotheken in het digitale domein.

Het kabinet wil digitaal lezen bevorderen. Alle inwoners van Nederland kunnen straks gebruik maken van deze service. Een lidmaatschap bij een openbare bibliotheek kan zowel het gebruik van de fysieke voorziening als de digitale voorziening omvatten. De toegang tot de digitale bibliotheek verloopt nog wel via de openbare bibliotheek. Inwoners zijn echter niet verplicht eerst een fysiek lidmaatschap af te sluiten, maar worden wel geregistreerd als gebruiker van de bibliotheekvoorziening.

De nieuwe wet wil de inkoop van e-books centraal gaan regelen en streeft naar betere afstemming van online en fysieke content. De Koninklijke Bibliotheek wordt verantwoordelijk voor de landelijke digitale bibliotheek en gaat (in overleg met de bibliotheeksector) centraal de e-content inkopen. In de Wsob vormen de fysieke en de digitale bibliotheek een tweeenheid, aangezien beide publieke bronnen van informatie, educatie en cultuur zijn. De digitale bibliotheek versterkt het functioneren van de fysieke bibliotheek en andersom. Het is dus niet of-of maar en-en. De fysieke informatiedrager zal blijven bestaan naast de digitale, zij het in een wat veranderende omvang.

Gevolgen van de Wsob voor de gemeente Beemster

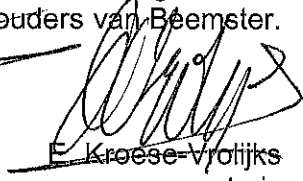
Jaarlijks ontvangen gemeenten een uitkering in het gemeentefonds voor het bibliotheekwerk. Deze uitkering was destijds gekoppeld aan het instapniveau waarmee een gemeente zich verplichtte de regionale bibliotheek in stand te houden. Het Rijk i.e. de Koninklijke Bibliotheek wordt verantwoordelijk voor de financiering van de digitale bibliotheek. Het geld zal dus rechtstreeks ten goede komen aan deze partij en niet meer aan de lokale/regionale bibliotheken. Dit betekent dat er een uitname uit het gemeentefonds zal plaatsvinden. Voor de gemeente Beemster betreft dit in 2015 een bedrag van € 4.208,-. Dit bedrag is reeds in mindering gebracht op het subsidiebedrag 2015 aan Bibliotheek Waterland.

Tijdens de behandeling van de begroting in de vergadering d.d. 11 november 2014 is de subsidie aan Bibliotheek Waterland door enkele fracties aan de orde gesteld. Voor 2016 staat een stelpost ter hoogte van € 25.000,- opgenomen. Hierop is toegezegd dat meerdere opties met betrekking tot het bibliotheekwerk in Beemster worden onderzocht en u eind eerste kwartaal 2015 een notitie ontvangt. Hierin zullen vanzelfsprekend ook de bepalingen worden meegenomen die in de Wsob staan opgenomen.

Wij gaan er van uit u met bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beemster.

H.N.G. Brinkman
burgemeester

E. Kroese-Vrolijk
secretaris